

Cầu Cầm

Cầu Cầm là thế này
Đến giờ em mới rõ
Hàng cây bom chém dờ
Lên chồi xanh thướt tha

Bạn nhỏ nào đi qua
Vai bay khăn quàng đỏ
Tiếng chim hót đầu đò
Nghe ngọt vị ổi đào

Ríu rít tiếng ai chào
Cánh đồng đang mùa gặt
Lúa vàng trong đáy mắt
Trời xanh trong lưới liềm

Chuyến xe đi rất êm
Cầu chùng như nhịp vồng
Có tiếng ru của sóng
Có tiếng ru của trời

Sông ơi, nhớ thương ai
Mà bốn mùa nước đỏ
Con chim nghiêng mắt ngó
Phù sa hồng đôi chân

Như thế mà cầu Cầm
Một máy bay Mỹ rụng
Bây giờ những mũi súng
Vẫn vươn trong lòng người

Uống nước hồ bom sâu
Nghé con vênh mặt cười...

1969

Lời của Than

- Than ơi

Bạn từ đâu ra

Mà bạn đen thế?

- Tôi từ đáy bể

Mắt tôi có ngọc trai

Nên sáng như gương

Tôi biết con thuồng luồng

Có đôi tay múa dẻo

Tôi biết con cá sấu

Nghênh mồm thở lay thuyền

Tôi biết con nhám, con chuồn

Lao như tên lửa

Tôi biết từng đoàn sứa

Giương ô đi trong hội lân tinh

Và con mực rập rình

Phun mực Cửu Long cho bạn viết

Tôi từ cánh rừng già

Ủ đầy hương thơm và bóng tối

Nên tôi đen như đêm
Trong lòng tôi có tiếng hổ gầm
Tiếng rừng rung rống bão
Tiếng suối thét lạc giọng...
Tôi từ thăm sâu của đất
Trong bụng tôi chứa đầy chuyện cổ tích
Chuyện Sơn Tinh, Thủy Tinh
Chuyện Vua Diêm Vương
Bỏ vào vạc dầu những thằng gian ác...
- Than ơ
Thế bạn yêu ai nhất?
- Tôi yêu bác thợ
Có cây đèn sáng xanh ở sườn
Không có bóng mà không tắt
Đốt chẳng cần dầu
Có cái mũ đội đầu
Ngồi lên không bẹp

Các bác ấy
Vừa bắn tàu bay Mỹ rơi
Vừa đưa tôi ra ánh nắng mặt trời
Cho tôi lên xe
Cho tôi xuống tàu
Để tôi làm ra lửa
- Than ơi
Bạn muốn nói gì thêm nữa?
- Tôi muốn làm thơ
Ca ngợi vịnh Hạ Long
Có màu xanh từ thuở Ngô Quyền
Con sóng vẫn reo trên xác giặc
Ca ngợi bác công nhân
Sớm sớm lên tầng
Mặt Trời mọc dưới chân như một giọt phẩm đỏ
Tay cuốc ra vàng
Giữa bát ngát trời xanh...

1969

Đi tàu hoả

Con tàu hoả rất dài
Bánh không sầm, không lộp
Chạy đều trên đường ray
Đêm ngày không bị trượt

Tàu giạt mình đột ngột
Rời vệt vàng rời ga
Dòng sông và con đường
Quay như cái com pa

Tiếng bành bạch rất xa
Tiếng bành bạch rất gần
Nghe ù ù âm âm
Đất trời đang xay lúa

Nắng bập bình cửa sổ
Mây bông bênh về đâu
Em ngồi trên đông bão
Đang chuyển dưới gầm tàu

Bên em chú bộ đội
Túi xách có nhiều quà
Em nhìn trong mắt chú
Long lanh phương trời xa

Chị thanh niên xung phong
Áo bạc màu nắng gió
Chị nhìn đi xa xăm
Hát bài gì không rõ

Bên em bạn thiếu nhi
Đeo huy hiệu Bác Hồ
Bạn làm nghìn việc tốt
Hôm nay về Thủ đô

Ngoài kia núi nhấp nhô
Ngang trời - như nổi sóng
Nhà máy nào vừa dựng
Khói bay trắng một miền

Con tàu như mũi tên
Đang lao về phía trước
Em muốn con tàu này
Đưa em đi khắp nước

Ôi Tổ quốc! Tổ quốc!

1969

Bà và cháu

Bà ngồi yên rất lâu
Bóng tạc lên vách đất
Dải khăn vuông đội đầu
Gió lọt vào phơ phất...

Ôm Hương, tay run run
Bỗng nhiên, bà chớp mắt
Nhớ ngày xưa đói nghèo
Thương ông, giặc Pháp bắt

Sục sạo tìm du kích
Giặc đốt hết xóm làng
Bố Hương vượt lửa đạn
Bơi qua Lục Đầu Giang

Ông đi, ông để lại
Cái vành tang cho bà
Vết nhăn hằn sâu mãi
Và hắt hiu tuổi già

Sau hoà bình, bố về
Xóm làng còn đủ cả
Chi vắng mẹ Hương thôi
Bố ngồi trơ như đá...

Rồi lạy bà, bố đi
Hương mới sinh, bé choắt
Đất Nước sao nhiều giặc
Đánh đến giờ chưa xong...

Cái bao tượng của bà
Thắt bụng dần nhỏ lại
Cả một đời lo toan
Lưng bà giờ như gầy

Bà vẫn vui công việc
Chả lúc nào ngơi tay
Khi bà thăm trận địa
Lúc bà trồng hàng cây

Bà vẫn nuôi bộ đội
Suốt hăm mấy năm trời
Nhiều chú đeo súng lục
Cười bình bịch về chơi

Thư các chú gửi về
Không tuần nào không có
Chú thì đóng Sơn La
Chú thì ra Côn Cỏ

Chú thì giữ Hàm Rồng
Chú thì xa, xa nữa...
Thư đi mấy tháng đường
Nhiều bức nhòe một nửa

Lâu nay, Hương không thấy
Chú nào về thăm đây
Bà bảo các chú bận
Đánh Mỹ suốt đêm ngày

Những lúc sợ bà buồn
Hương lượn tròn, múa hát
Bóng chuối trùm nửa sân
Trăng ngồi lênh lảng bạc...

1969

Kính tặng chú Tổ Hữu

Đầu hè không thấy giọt sương
Rung rinh cành táo đã ươm nắng hồng
Chú ngồi với cháu trong phòng
Mái chèo nghe động một dòng Hương Giang

Chú Từ ấy những gian nan
Đường lên Đắc Sút sương tan mặt ghèn
Đêm khuya cái chết bên mình
Nằm trên ván lạnh không manh chiếu nào

Chú buồn nghe một tiếng rao
Thương bạn nhỏ gió thổi vào nghiêng nghiêng
Trong tù Chú đã viết nên
Những vần thơ đẹp còn truyền đến nay

Bây chừ Đất Nước trong tay
Dấu chưa toàn vẹn đã bay cờ hồng¹⁾
Chú ngồi dặn cháu trong phòng
Ôi, lòng Chú cũng như lòng mẹ cha

Tiếng thơ Chú bỗng ngân nga
Hoà cùng tiếng vọng quê nhà mẹ đưa
Đất trời sáng đẹp hơn xưa
Cháu rời phòng Chú giữa trưa nắng vàng

1969

1. Thơ Tố Hữu

Bắt ông Rừng nộ củi

Trích trường ca Làng quê

Gõ lên bờ cát mịn
Đò nằm dưới bóng cây
Thoáng trông như con mắt
Đang im lìm ngủ say

Pha nhớ lại đêm qua
Bàn bè bàn lên núi
Tư khoanh tay, pha trò:
- Bắt ông Rừng nộ củi!

Nhìn dãy núi xanh ngắt
Lòng Pha lại bồn chồn
Chân trời mây trắng xấp
Nắng non hừng bên cồn

Trời đất cũng bập bênh
Đò tưởng còn nằm đấy
Pha không thấy đò trôi
Sao bờ xa cứ chạy

Bác lái đồ ra lệnh
Giọng sông nước oang oang:
- Nếu có tàu bay Mỹ
Phải ngồi yên trong khoang!

Đò re re rẽ nước
Bác lái hăng tay sào
Ngồi yên không chịu được
Mấy đứa bàn tào lao

- Nếu còn thằng giặc Mỹ
Hay bất cứ giặc nào
Tớ sẽ đi bộ đội! -
Giọng Tư nghe tự hào

- Tớ cũng đi, cũng đi!
Nói tranh nhau, lộn xộn
Đất Nước nhiều việc lớn
Mà chúng mình trẻ con!

- Nếu các thằng giặc thua -
Tư khoa tay chia việc
Cái Hương giỏi ruộng đồng
Làm kĩ sư nông nghiệp

Thằng Pha học Toán khá
Cho mày luyện lò cao
Hay du hành vũ trụ
Tha hồ thăm trăng sao...

- Còn Tư? - Các bạn hỏi
- Tổ sẽ vào văn công
Hát nổi niêu múa gậy
Và đóng vai sư ông

Các bạn cười giòn tan
Bác lái đò quay lại:
- Thế đò không ai lái
Làm sao mà qua sông?

- Chúng cháu sẽ bắc cầu
Dài hàng trăm ngàn thước
Thuyền chỉ để đêm trăng
Chúng cháu xem sông nước...

Mái chèo khua loé nắng
Cót kết sợi dây thừng
Bác vít cong sào chống
Mồ hôi đầm sông lưng...

Chạnh thương bác lái đò
Đôi vai đầy gió bão
Cả một đời nắng mưa
Động trắng từng mép áo

Sóng ôm bờ đá reo
Đón những bàn chân tới
Tre xanh nghiêng cổ nhìn
Ngô dang tay vẫy gọi...

Dãy núi trông thấp tẹt
Pha gương cặp mắt tròn
Ở xa thì xanh biếc
Đến nơi lại đỏ lôm

Đứng trên đỉnh núi này
Nghe thiêng liêng Tổ quốc
Nơi Nguyễn Trãi làm thơ
Và mài gươm cứu nước

Nơi Đại Vương Hưng Đạo
Ghìm ngựa giữa lưng đèo
Ngẩng lên, trời loá nắng
Nghe bạt ngàn quân reo

Và xa kia, Bác Hồ
Tóc bạc bên ngọn điện
Bác ngồi chữa câu thơ
Và vạch đường quân tiến

Và xa nữa Miền Nam
Những phố phường náo động
Tiếng súng nghe nóng bỏng
Tiếng cò bay, cò bay...

Dưới chân, sông Kinh Thầy
Suốt tháng năm sỏi bọt
Pháp dựng bao đồn bốt
Tự bao giờ tiêu tan...

Giặc Mỹ rải san sát
Bao nhiêu là hố bom
Nhà vẫn xây bên cạnh
Gạch sáng màu tươi non

Phi lao kẻ từng ô
Dọc ngang đồng bát ngát
Bao trận địa phòng không
Dưới lùm cây xanh mát

Bạt phập phồng, băng băng
Xe vút về phía trước
Quân thù thua cứ thua
Không thể nào khác được

Pha phăng phăng chặt củi
Tiếng dao vọng núi đồi
Thấp thoáng bao suy nghĩ
Làm lòng Pha bồi hồi

Hương bó tròn từng bó
Tư đẽo nhọn đòn càn
Các bạn tìm dây buộc
Tiếng nói cười âm vang...

1969

Đất trời sáng lắm hôm nay

Bác ơi! Cháu đến đây rồi
Ba Đình phượng đỏ, một trời tiếng ve
Cháu nghe Hà Nội vào hè
Hồ Gươm nước biếc, bốn bề hoa tươi

Sang năm Bác tám mươi rồi
Bác ơi! Bác thấy trong người khoẻ không?
Hằng ngày chúng cháu rất mong
Bác vui, Bác khoẻ là lòng cháu vui

Bác lo nghĩ suốt một đời
Để cho chúng cháu vui chơi từng ngày
Đất trời sáng lắm hôm nay
Cháu nhìn mái ngói, bóng cây bồi hồi

Bác ơi! Cháu đến đây rồi
Xanh trên nhà Bác vẫn trời mùa thu...

Ba Đình 30.5.1969

Em gặp Bác Hồ

Có ai se sẽ ngồi xuống đầu giường
Đưa bàn tay mát như kem sữa
Xoa lên trán em đang dịu lửa
Vuốt lên mắt em đang bớt mờ
A, Bác Hồ!
Bác Hồ ta đó
Bác mặc tấm áo ka-ki
Bàng bạc sương rừng Pắc Bó
Trán Bác có ngôi sao
Thảo nào
Bác đi đêm không lạc
Bác ơi, Bác!
Bác cười rung rung chòm râu
Mắt Bác sao mà thương thế
Tóc Bác thơm lừng gió bể
Thơm nức đường xa
Bác cho em nhiều quà
Và khen dạy này em béo khỏe
Hơn ngày xưa nhiều
Cúc áo em bị đứt từ chiều
Đêm phanh ra, hở ngực
Bác đắp vào cho em
Rồi Bác ra rất êm

Bác đi!
Bác đi rồi!
Em bỗng oà lên khóc
Tỉnh dậy thấy ướt đầm mái tóc
Nhìn xem Bác có đâu đây
Chỉ thấy đầy trời đèn sáng, mưa bay
Người người lặng im đi viếng Bác
Bóng đèn rung rung nước mắt...

Đúng rồi
Bệnh viện em vừa truy điệu Bác chiều nay
Nhưng Bác chỉ yên nghỉ ban ngày
Chứ ban đêm là Bác rời linh cữu
Bác chào chú đứng gác
Rồi đi vòng quanh khắp trên thế giới
Để chăm sóc trẻ con
Nhất là đứa nào phải nằm trong bệnh viện...

*Viện Mắt,
Bà Triệu 9.9.1969*

*Giữ cho chúng cháu
khoảng trời bình yên*

*Giữ anh Lê Lâm Ưng và các
chú bộ đội Quân giải phóng Miền Nam*

Chiều nay các chú lại về
Ba lô con cóc to bè trên lưng
Mũ mang bao tiếng chim rừng
Áo thơm hương gió trăm vùng chú qua
Chú cho cháu rất nhiều quà
Chú về cả nắng đường xa cùng về
Cháu mời chú bát nước chè
Chú vui chuyện, bé Giang nghe mắt tròn

Này đây đường phố Sài Gòn
Rực trời ánh lửa phá đồn đêm nao

Bao nhiêu xe xích đổ nhào
Bao nhiêu giặc Mỹ chui vào áo quan
Chú ơi, các má trong Nam
Bao ngày gian khổ, bao năm đợi chờ
Ngày đêm chặn bước quân thù
Vẫn mong các chú từng giờ tấn công

Cháu nghe sóng nước Cửu Long
Nhấn chìm tàu Mỹ giữa dòng sông xa
Cháu nghe hương lê ki ma
Thoảng trên vai chú, chú ra thăm vườn
Cháu nghe thơm mát sầu riêng
Ngọt ngào mắng cụt những miền xa xôi
Chôm chôm chín thăm lưng đồi
Bồng thơm trong tiếng chú cười hôm nay...
Thoáng rồi, chú lại đi ngay
Chúng cháu mong, sẽ có ngày chú qua

Bây giờ chú đã đi xa
Đêm nay các chú biết là ở đâu
Lá xà nu biếc trên đầu
Hay hành quân giữa rừng sâu mưa dầm
Cháu nghe rộn những bước chân
Núi cao chú vượt bao lần chú ơi
Giữ cho cháu trọn tiếng cười
Góc trường đồ ngói khoảng trời xanh mây
Khoảng trời chỉ để chim bay
Góc trường chỉ để ngày ngày cháu vui
Chú đi qua mấy tuổi đời
Mấy vùng im lặng, mấy trời đạn bom
Còn người, còn nước, còn non
Chú ơi non nước mãi còn sáng tươi

Chú thành thầy giáo cháu rồi
Dạy cho cháu học làm người Việt Nam...

1969

Mẹ ốm

Mọi hôm mẹ thích vui chơi
Hôm nay mẹ chẳng nói cười được đâu
Lá trầu khô giữa cối trầu
Truyện Kiều gấp lại trên đầu bấy nay
Cánh màn khép lỏng cả ngày
Ruộng vườn vắng mẹ cuốc cày sớm trưa
Nắng mưa từ những ngày xưa
Lặn trong đời mẹ đến giờ chưa tan
Khấp người đau buốt, nóng ran
Mẹ ơi! Cô bác xóm làng đến thăm
Người cho trứng, người cho cam
Và anh y sĩ đã mang thuốc vào

Sáng nay trời đổ mưa rào
Nắng trong trái chín ngọt ngào bay hương
Cả đời đi gió đi sương
Bây giờ mẹ lại lần giường tập đi
Mẹ vui, con có quản gì
Ngâm thơ, kể chuyện, rồi thì múa ca
Rồi con diễn kịch giữa nhà
Một mình con sắm cả ba vai chèo
Vì con, mẹ khổ đủ điều
Quanh đôi mắt mẹ đã nhiều nếp nhăn
Con mong mẹ khoẻ dần dần
Ngày ăn ngon miệng, đêm nằm ngủ say

Rồi ra đọc sách, cấy cà
Mẹ là Đất Nước, tháng ngày của con...

1970

Nhận thư anh

Chiều nay nhà nhận thư anh
Gửi về từ miền đất mỏ
Nét chữ chênh chênh nắng gió
Vượt qua vách đá, tầng than

Em bóc phong thư vội vã
Ngón tay cứ riu vào nhau
Ô con chim khách, chim khách
Kêu chi, kêu mãi trên đầu!

Thư kể về phố Mạo Khê
Dãy nhà lô xô mái ngói
Anh đi vào mỏ sớm chiều
Lá bàng tháng Ba đỏ ối

Thư kể lò đá, lò than
Đường goòng hút sâu trong núi
Bài thơ anh vừa viết vội
Đọc lên có tiếng chim bay

Thư kể về *Hoa trứng gà*⁽¹⁾
Đêm đêm thơm lừng phố mỏ
(Chắc anh viết những dòng này
Hương hoa bay đầy cửa sổ)

Thư kể về *Làng ven mỏ*⁽²⁾
Nửa đêm dội tiếng còi tàu
Bụi than vương trên lá lúa
Tiếng than rung cánh bèo dâu

1, 2. Tên hai bài thơ của Trần Nhuận Minh.

Ôi, miền đất anh đang sống
Nghe sao giản dị yêu thương
Khát những trang thơ đầy nắng
Ngổn ngang đất đá công trường

Em mê mãi đọc thư anh
Những muôn thăm làng, thăm mỏ
Nếu anh không đạp xe về
Em sẽ lần đường cước bộ...

1970

Hoa bưởi

Đêm qua hoa rụng cánh rồi
Sớm nay cái cuống đã chồi quả non
Hoa rơi trắng mảnh sân con
Ôi hoa đã rụng vẫn còn ngát hương...

1970

Từ anh đi chiến trường xa

Từ anh đi chiến trường xa
Ngày nào em cũng sang nhà chị chơi

Nhớ anh hay hát, hay cười
Em bỏ cho cháu nó ngồi nhong nhong

Nhớ anh lái máy trên đồng
Cuộc vườn giúp chị, em trồng luống khoai

Nhớ anh vượt dốc bom dài
Em ghi giúp chị một vài ngày công

Nhớ anh đại thắng Bản Đông
Em cài ngực cháu bông hồng thắm tươi

1971

Điều anh quên không kể

Anh mang đến cho em một góc chiến trường
Đêm vượt Cổng Trời quân đi như bão
Hầm ngầm giặc tan hoang, trong tiếng
gầm trọng pháo

Kho đạn sân bay, lửa cháy rực trời
Những chiến công chấn động cả loài người
Anh kể lại, giọng tâm tình nho nhỏ
Thình thoảng cái vành tai lại đỏ...

Em được nghe trong chuyện của anh
Chú bị thương tự chặt tay mình
Tay còn lại ôm bom, lao vào đồn giặc
Chú áp bụng xuống dây thép gai nhọn hoắt
Cho đồng đội băng qua như một chiếc cầu
Chú cầm A.K. đánh trận lần đầu
Đã bắt sống thằng giặc to: đại tá

Và các má, chiếc khăn rằn các má
Bay trong cuộc biểu tình như những làn mây
Chất chiu nuôi cán bộ bao ngày
Và các chị giao liên
Mỗi lần gửi hàng trăm cân gạo
Chân đất dẫm dẫm lội suối trèo non
Số cây số dài hơn đường xích đạo
Và các bạn thiếu niên
Bằng tuổi em
Trong tâm ngắm súng thù, vẫn treo cao cờ đỏ
Những gương mặt chưa một lần gập gờ
Trong chuyện anh thành người của xóm làng
Giọng anh trầm và rung như dây đàn

Em cứ nghĩ anh là pho sách lớn
Ngày một thêm trang, không bao giờ cạn
Mỗi lần gặp em, lại có mấy chuyện hay
Chi tiết long lanh, mới như ban ngày
Trí nhớ anh vô tận và dạt dào như sông, như bể
Chỉ có một điều, anh quên không kể
Anh vừa được tuyên dương là một anh hùng

1971

Tiếng nói

À uôm Ếch nói ao chuôm
Rào rào, Gió nói cái vườn rộng rênh

Âu âu, Chó nói đêm thanh
Tê... te... Gà nói sáng banh ra rồi

Vì vu, Gió nói Mây trôi
Thào thào, Trời nói xa vời Mặt Trăng...

1971

Hạ Long

Chiều về cuộn cuộn mây đen
Vòm trời mặt vịnh nối liền với nhau
Đảo xanh, đảo tía, đảo nâu
Mênh mông sóng sóng trắng phau bạt ngàn
Nhoáng nhoàng chớp chớp chói chang
Đoàng đoàng sét sét giật vang trong ngoài
Biển đen màu mực ai mài
Thoảng bay vệt nắng ban mai phớt hồng
Gần xa vàng xuộm màu đồng
Vàng hoe lốm đốm cải ngồng đơm hoa
Tím tươi lấp lánh hoa cà
Bất thần rừng rực, loà loà lửa gang
Cầu vòng muôn sắc loang loang
Vượt trên ngọn sóng cao ngang mặt người

Hạ Long vẻ đẹp tuyệt vời
Hiện lên rực rỡ lúc trời nổi đông...

1971

Ngôi đền Bãi Cháy

Ngôi đền có tự bao đời
Rêu xanh bạc đá, lá rơi úa vàng
Cột đền, đạn Mỹ xiên ngang
Bàn thờ đã lạnh khói nhang lâu rồi

Hố bom sâu hoắm chân đồi
Ngẩng lên nham nhở mảnh trời biếc trong
Vách đền ai tạc tượng Ông
Lửa quân giáp sắt, kiếm cong tuốt trần
Mặt hiền như bác nông dân
Nụ cười tươi sáng, mến thân, đậm đà

Từ đền em bước chân ra
Hạ Long muôn sóng chới lò gươm vung
Từng đoàn các chú qua sông
Pháo vuren. Lá nguyệt trang rung tiếng cười

Phà sang, đền đã khuất rồi
Nghĩ về các chú bồi hồi không yên
Và em bỗng hiểu ngôi đền
Hiểu ai tạc tượng người hiền cầm gươm

1971

Nhớ và nghĩ

Kính tặng chị
Ngà Thị Phương Huyền

Chị em dạo mát trên đường
Tiếng than ngữ tiếng quê hương ngọt ngào
Bâng khuâng chị nhớ ngày nào
Trăng lên nghe gió rì rào ngọn tre
Và em nghĩ những đêm hè
Điện hồng mái ngói, bạn bè hò reo

Máy khoan thành thạch lưng đeo
Bụi ngùi chị nhớ những chiều làm thuê
Một mình giã gạo canh khuya
Cắm cắm giá buốt, gió về từng cơn
Rộn ràng em nghĩ xóm thôn
Tiếng ai xát thóc cười giòn sân kho

Trắng tinh hạt ẩm, hạt no
Đường làng xe nhỏ, xe to ra đồng
Chị nhìn nước rắc⁽¹⁾ Hạ Long
Nhớ trưa bắt cá bãi sông năm nào
Bập bênh, em nghĩ chiếc phao
Chiều chiều tắm biển, sóng dào dạt xô

Chị nhìn lá rụng, cành trơ
Đắng cay nhớ ổ chuối khô. Gió lửa
Mái lều xơ xác nắng mưa
Vết roi chủ - những nhát cưa xé lòng
Và em nghĩ những gian phòng
Điều hoà nhiệt độ, mặt hồng niêm vui
Tiếng cây lách chách đâm chồi
Tiếng người trò chuyện với người yêu thương

Chị em cùng dạo trên đường
Cùng nhìn cổ máy, con mương, mái nhà.
Chị buồn nhớ những ngày qua
Em vui nghĩ những ngày xa đang gần...

1971

1. Nước thủy triều rút xuống

Ngắm hoa

Tặng Thúy Giang

Em ngắm bông hoa
Tím tươi bờ ngõ
Cánh hoa mới nở
Màu còn rung rinh
Màu đẹp hơn tranh
Càng nhìn càng thắm
Như màu của nắng
Như màu của mưa
Dịu dàng, non tơ...

Yêu hoa đẹp thế
Em đừng quên rẽ
Sân sùi xòe ra
Như tay lấm đốt
Bám vào sỏi cát
Bám vào nắng rát
Bám vào mưa dầm
Làm lụng âm thầm
Cần cù dưới đất
Chẳng nhìn thấy đâu
Chính chùm rẽ ấy
Làm nên sắc màu...

1972

Tháng Ba

Sau làn mưa bụi tháng Ba
Lá tre bông đỏ như là lửa thiêu
Nền trời rừng rực ráng treo
Tưởng như ngựa sắt sớm chiều vẫn bay

1972

Hương đồng

Đồng ẩm trắng non
Luồng cây sục nước
Mưa rào bữa trước
Nắng nồng chiều nay
Mùi bùn đang ngấu
Mùi phân đang hoai
Vôi chưa tan hẳn
Còn hăng rãnh cày
Hạt giống mùa qua
Bốc men trong đất
Giọt giọt mồ hôi

Ủ lâu thành mật
Bồn bề lên hương
Dịu mát bờ sương
Thoảng hơi gió nhẹ
Vàng trắng mới hé
Làn mây trong ngần
Đường cây ai rạch
Thành dòng sông Ngân
Sao như gốc rạ
Lô nhô xa gần...

Trời đất đêm nay
Như chim mới hót
Như rượu mới cất
Như mật mới đông
Đi trong ngào ngạt
Niềm vui gieo trồng
Thịt da ta cũng
Toả hơi ruộng đồng...

1972

Nói với con gà mái

Mày nhìn tao, con mắt lặc hắc đi
Tròng mắt vằn những tia máu đỏ
Cái nhìn cháy như hai hòn lửa
Có phải tại tao đâu!

*Đàn con mày xuống ổ ngày nào
Lông tơ mịn óng vàng bờ ngõ
Chun chun những cái mỏ
Rúc ấm lòng mày những đêm trời đông*

Mày nhìn tao, đôi cánh xù tung
Đập rối loạn như điên, như dại
Lông bù xù, mỏ sao không chải
Có phải tại tao đâu!

*Đàn con mày chiều qua còn riu rít bắt sâu
Vườn trước, ngõ sau, mỗi ra nhiều quá
Mày tộp mỗi, nhẩn nhường con tất cả
Điều con no kênh, điều mày vẫn lép không*

Mày nhìn tao, chân cào đất lung tung
Con mày có ở đâu trong đất
Máu toé rồi, những ngón chân rách nát
Có phải tại tao đâu!

*Dàn con mà trưa nay còn tránh nắng
dưới giàn trầu
Những cuống lá vàng như mật đọng
Chói lói tiếng ve, da trời nóng bỏng
Mày thiêu thiêu rồi, cánh vẫn thức che con*

Mày nhìn tao, lão đảo không hồn
Lối rộng không đi cứ lao vào vách đất
Tiếng mày gọi con, tiếng còn tiếng mất
Có phải tại tao đâu!

Gà Mẹ ơi!
Mày không biết trên trời
Có những quả bom lao xuống như gió độc
Mày chưa kịp gọi con, đã bị vùi trong đất
Có nhìn thấy gì đâu
Xác con mày bay lên cùng với những lá trầu...

1972

Đập cửa Diêm Vương⁽¹⁾

Trích trường ca Trùng Phạt

Vì vu, vì vu...

Đây là lời của Gió

Các bạn ơi

Hãy lắng nghe lời của Gió:

- "Hỡi những ai đau khổ

Hỡi những ai tang tóc

Hỡi những ai còn trong chốn âm u

Lời khóc than không giết được kẻ thù

Vì vu, vì vu..."

Đoàn người đang đi, dừng lại

Ngẩng lên nhìn sắc thời gian tê tái

Gió đâu? Gió đâu?

Giọt mưa rơi sùi sụt, rầu rầu

Lá vàng khua lác đác

Đường âm ty cỏ may xơ xác

Hun hút xa, hun hút xa...

Tiếng bà già:

- "Gió ơi! Gió ơi!

Tôi tìm đâu thấy đầu của tôi

Cái đầu phơ phơ tóc bạc

Đã sống cùng tôi tám chục năm rồi

1. Những người bị bom Mỹ giết hại, đã tập hợp thành một đoàn dưới âm phủ đập cửa Diêm Vương, đòi xử tội bọn giết người.

Cùng cái đầu này
Tôi nhớ hết họ hàng tiên tổ
Mồ mả ông bà, những ngày cúng giỗ
Các cháu con dù gần, dù xa
Nghe chuyện tôi, chúng sẽ nhận ra
Chúng có họ với ai, cùng ai giỗ tết..."
Tiếng một bà già khác:
- "Gió ơi! Gió ơi!
Tôi tìm đâu thấy tay của tôi
Cái tay đã mấy năm rồi
Tôi ôm cháu cho con trai tôi ra trận
Tôi ôm cháu cho con gái tôi đi làm
Con gái tôi xây những công trường
Những nhà máy lớn..."
Tiếng em bé:
- "Gió ơi! Gió ơi!
Cháu không tìm thấy mẹ cháu rồi
Mẹ cháu không gầy, không béo
Mẹ cháu không già, không trẻ
Có mái tóc đen và xe đạp kính coong
Bây giờ không ai cho cháu ăn
Không ai cho cháu ngủ
Gió ơi! Gió!...
Rồi còn lên tiếng nhiều em nhỏ
Những em đang lẫy, đang bò
Những em đang phi ngựa gỗ
Tiếng các em chưa rõ
Ê a, ê a

Ê a, ê a...
Đường âm ty xơ xác cỏ hoa
Lá vàng khua lác đác
Giọt mưa rơi sùi sụt, rầu rầu...
Tiếng đoàn người:
- "Gió đâu? Gió đâu?
Hãy nói cho ta rõ
Tại sao Ních-xon mang bom bi, bom phá
Bom hơi, bom khoan, bom lửa
Trút xuống đầu ta
Những em bé, những bà già
Những búp bê, ngựa gỗ
Mồ mả ông bà, bàn thờ tiên tổ..."
Tiếng đoàn người vang xa, vang xa...
Tiếng những bà già
Lưng còng chống gậy
Bước thấp, bước cao
Tiếng những bà mẹ
Bụng mang dạ chứa
Ôm con đằng trước, cõng con đằng sau
Tay bông, tay dắt
Tiếng những em thơ chập chững
Những em đang lẫy đang bò
Những em đang phi ngựa gỗ
Đi
Đi...
Trong sắc chiều tê tái của âm ty
Lá vàng khua lác đác

Cỏ may nhuộm hơi thu xao xác
Giọt mưa rơi sùi sụt, rầu rầu
- "Gió đâu? Gió đâu?
Hãy nói cho ta rõ
Nước Mỹ cách ta muôn trùng sóng vỗ
Ta yêu sông Mi-xi-xi-pi của các người
Như ta yêu sông Hồng của ta nhận nước
bốn phương trời
Chưa bao giờ, và sẽ chẳng bao giờ
Ta nghĩ đến ném bom nước Mỹ
Ních-xơn! Ních-xơn!
Tội ác dã man của người thật là vô lý
Mỗi thù này không ai có quyền quên
Mỗi thù này biến tim ta thành đá
Giết hết bầy Ních-xơn lòng ta còn chưa hả!..."
Tiếng đoàn người vang xa, vang xa
Trong sắc chiều nhènh nhoáng
Thời gian ở đây không có năm, có tháng
Một sắc chiều lê thê không biết đến bao giờ
Một sắc chiều âm u...
Vi vu, vi vu...
Hãy nghe lời của Gió:
- "Cứ đi đi! Đi đi
Đây là đường của những người phản nộ
Cuối con đường này, các bạn sẽ nhận ra
Bộ mặt kẻ thù
Vi vu, vi vu..."

*
* *

Đoàn người đi
Trong sắc chiều vàng ủa của âm ty
Lá khô lác đác
Nghe thoang thoảng mùi hương trầm ngan ngát
Tiếng chuông khua xa vời...
Chó ngao im lặng nhìn người
Quý trắng đứng bông thanh sắt
Cửa điện Diêm Vương đóng chặt
Mọi người nhận ra Thần Đất
Chân tay sây sát vết bom
Tiếng Thần:
- Tôi đến đã mấy hôm
Cửa điện vẫn chưa thấy mở...

Vi vu, vi vu
Đây là lời của Gió
Các bạn ơi
Hãy lắng nghe lời của Gió:
- Hỡi những người phần nộ
Các bạn đi hàng nghìn cây số
Bằng ánh sáng chiếu ra từ trái tim mình
Đây là chỗ tận cùng
Kẻ thù phải đền tội ác
Giờ trừng phạt: Máu rơi, thịt nát

Sắp đến rồi! Sắp đến rồi
Nhưng hãy chờ, hãy chờ, các bạn ơi
Diêm Vương đang ngủ...
Tiếng đoàn người cắt ngang:
- Không thể chờ! Không thể chờ được nữa!
Đập cửa mau! Đập cửa!
Tiếng đoàn người đập tay vào cửa điện Diêm Vương
Tiếng bèn bệt, những bàn tay già
Tiếng sầm sập, những bàn tay mang chữa
Tiếng cộc cộc, những con ngựa gỗ
Tiếng rào rào, những cành cây
Tiếng ầm ầm, đất bắn ngói bay
Thành một âm thanh chát choang nhưc nhối
Thành một âm thanh kinh hoàng dữ dội
Như thiên nhiên đang tạo sông dựng núi
Như trái đất đang hình thành...
Tiếng Diêm Vương:
- Quỷ sứ đâu, sao có chuyện lạ kỳ?
Tiếng đoàn người:
- Mở cửa đi! Mở cửa đi!
Phải trừng phạt. Chúng tôi đòi trừng phạt
Những kẻ đã gây ra tội ác!

Diêm Vương xóc vội áo, bước ra
Tiếng xúng xoèng thanh la
Dùi nện thòm thòm trống đá
Tiếng kèn rỗng rúc lên hồi hả
Cửa điện mở toang
Cả một vùng nhènh nhoáng sáng vàng
Long lanh dát ngọc
Hồ sen lung linh trắng mọc
Cá lừng lơ bơi, in bảy sắc cầu vồng
Đường vào sân uốn khúc vẩy rồng
Nền đá, nét mây bay thanh thản
Rừng rực chín, những quả đào quả mận
Toả mùi thơm không thấy ở trên trần...

1972

Lời một bạn gái mười hai tuổi⁽¹⁾

Các bạn ơi!

Tên phát xít Ních-xon đã cúi mặt viếng tôi

Tôi nhìn thẳng vào mặt hắn

Ý nghĩ hắn chạy từ đầu xuống chân

Từ chân ngấm xuống đất sâu, nên tôi nghe hết:

Nếu mày sống thì ông cũng giết!

Ai nhìn nghiêng sẽ tưởng hắn thương tôi

Giọt nước mắt lạnh buốt kia có thể lừa người

Tôi nhìn hắn trừng trừng vào mặt

Và tôi hiểu hắn đã vay nước mắt!

Tôi nhìn thấy rằng hắn thì nhọn hoắt

Kẻ răng còn vương vài sợi thịt trẻ con

Ý nghĩ hắn chạy từ đầu xuống chân

Từ chân ngấm xuống đất sâu, nên tôi nghe hết

1. Trong một chuyến đi nước ngoài, Ních-xon đã vác bộ mặt giả nhân giả nghĩa của hắn đến thăm một nghĩa trang những người bị Hit-le tàn sát, ở đó có mộ một cô bé mười hai tuổi. Trần Đăng Khoa làm bài thơ này để vạch mặt hắn (NXB).

Nếu mày sống thì ông cũng giết!

Tôi ngủ ngọt ba mươi năm dưới bóng bạch dương
Trong khúc dân ca có cơn gió mùa đông
và tiếng xe tam mã

Viên đạn Hít-le bắn tôi

Đã thành gỉ ghét rồi

Hôm nay Ních-xơn đến khóc

Cách hấn giả vờ thật là ngu ngốc

Ý nghĩ hấn chạy từ đầu xuống chân

Từ chân ngấm xuống đất sâu nên tôi được biết

Nếu ông là Hít-le

Ông sẽ thiêu mày không còn gì mà chôn hết

Và hấn khóc tôi
Tôi không thể phì cười
Tôi nhìn thẳng vào mặt hấn
Tôi nhận ra máu tôi bợn phát xít Đức cướp đi
Chảy giàn giạt vằn vèo theo hình chữ Y
Trên mũi nhọn điều hâu của hấn
Không biết hấn mượn ai bộ mặt đưa ma
Và vay ai nước mắt
Nước mắt xuyên qua đất
Vỡ trong lòng ngực tôi ngàn vạn mảnh thủy tinh
Và sung tẩy lên khắp cả thân mình
Ngày đêm nhức buốt
Các bạn ơi!
Các bạn có nghe thấy tiếng kêu
từ dưới mộ của tôi?

1972

Đồng chiều

Mặt Trời chìm cuối đồng xa
Sương lên mờ mịt như là khói bay
Đất trời cách một gang mây
Và tôi cùng với luồng cày toả hương...

1972

Câu cá

Cầu ao loang vết mỡ
Em buông cần ngồi câu
Phao trắng tênh tênh nổi
Trên trời xanh lâu lâu

Mặt ao không gợn gió
Bóng trúc cũng rung rinh
Con cá mương đớp bọt
Nhô miệng tròn, nhỏ xinh

Cá! Cá! Chúng mày ơi
Vào đây mà kiếm ăn
Mồi lòng gà béo ngậy
Mùi thính thơm, rất đậm

Cục cùng cung trên bờ
Vào đây con cá ngao
Cái mồi to hơn mình
Mất đồ vắn gian giáo

Vào đây con rô cù
Dầu đen sạm làm lì
Thường nháy phao đột ngột
Rồi lừ lừ lôi đi

Vào đây con cá diếc
Hay vờ vẩn rong chơi
Nhưng nhăng khoe áo trắng
Và nhẩn nha rìa môi

Cá! Cá! Chúng mày ơi
Dù con to, con nhỏ
Nếu chạm đến môi ta
Đều nằm khoèo trong giỏ

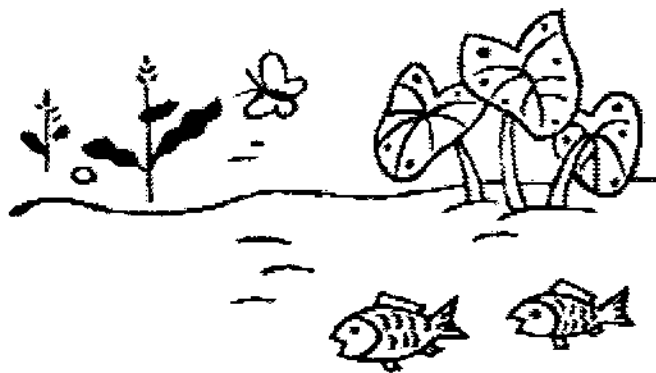
Riêng Mặt Trời tình nghịch
Ngậm môi dưới đáy ao
Giật mấy lần không được
Còn làm ta ngã nhào

1972

Ghi ở bờ ao

Chim hót rung rinh cảnh khê
Hoa rơi tím cả cầu ao
Mấy chú rô ron ngo ngác
Tưởng trời đang đổ mưa sao

1972

Cơn dông

Cơn dông bỗng cuộn giữa làng
Bờ ao lở. Gốc cây bàng cũng nghiêng
Quả bông chết chẳng chịu chìm
Ao con mà sóng nổi lên bạc đầu...

1972

Con mắt

Con mắt trời nóng bỏng
Rừng rực những ngôi sao
Đêm đêm con mắt ấy
Cháy bùng trên mặt ao

Thăm sâu con mắt đất
Hun hút những giếng khơi
Đêm đêm con mắt ấy
Nói điều chi với trời?

1972

Ao nhà mùa hạn

Mùa mưa mà mưa chẳng đến
Dáy sâu nẻ toác khi nào
Rêu nằm mơ những sấm sét
Rồi khô trên cọc cầu ao...

1972

Ở nhà chú Xuân Diệu

Ngôi nhà chú Diệu đây rồi
Hàng cây Xuân⁽¹⁾ với khoảng trời cũng Xuân

Chim không hót động vườn râm
Mà nghe tiếng bạc trong ngần lú lờ
Trong nhà bề bộn những Thơ
Tùng Chùm sáu nhỏ nhấp nhô cửa ngoài

Lặng im vồn vã những lời
Những Sông, những Núi, những Người, những Ta
Ngày Xuân xanh suốt tuổi già
Tiếng Hương rồi rít, tiếng Hoa phập phồng

Đâu là Riêng? Đâu là Chung?
Hăm năm năm, Một khối hồng trong thơ
Phải đâu một sớm, một trưa
Mà Tầm nhà một mùa Tơ óng vàng
Nghề thơ cũng lắm gian nan
Bồng dậu cánh cửa mở toang. Chú vào
Như Hai đợt sóng ào ào
Như Cây đời vẫn rì rào sắc Xuân...

1972

1. Những chữ viết hoa là tên tác phẩm của Xuân Diệu.

Tiếng đàn bầu và đêm trăng

Các chú văn công Quân Giải phóng
Về nhà em chơi
Chú gảy lên khúc đàn bầu
Chú đập tay ngồi hát
Ánh trăng bỗng thành bát ngát
Tiếng chim đêm cao vời
Tiếng những vì sao lang thang trên trời
Nhưng dây đàn bầu
Lại rung những âm thanh về con người và mặt đất
Tiếng ân tình mấy nghìn năm trước
Tiếng ân tình hôm nay
Chứa sẵn từ bao giờ trong dây
Cứ ngân lên với giai điệu dịu dàng
Đằm thắm khúc ru con Nam Bộ
Tươi mát câu dân ca quan họ
Mái đình uốn cong
Nhà máy tầng tầng bên kia sông
Người nghe bắt gặp mình trong tiếng đàn nồng ấm

Chị dân quân lái máy cày
Ngón chân cái vết bùn non còn lấm
Cụ già mấy lần tiễn cháu con ra trận
Đồng nhất là trẻ em lên chín, lên mười
Trong tiếng đàn bầu
Tất cả bỗng thành thi sĩ
Tiếng đàn bầu, tiếng đàn bầu
Ngân nga trong đêm trăng
Giữa hai mùa lúa
Dây đàn tưởng không bén tay chú nữa
Mà căng trong không gian
Tự rung lên ngàn đời sức mạnh Việt Nam

Chúng em lắng nghe, nín thở
Lúc ấy rừng rùng rùng bom nổ
Bóng cau ngã xuống cây đàn
Lung lay
Như bàn tay
Xoa đi những âm thanh dơ bẩn
Để tiếng đàn và chỉ có tiếng đàn tuôn trào vô tận
Mát trong như suối đầu nguồn...

1972

Đêm thu

Thu về lành lạnh trời mây
Bỗng nhiên thức giấc nào hay mấy giờ
Ánh trăng vừa thực vừa hư
Vườn sau gió nổi nghe như mưa rào

1972

Bàn chân thầy giáo

Thầy ngồi ghế giảng bài
Xếp cạnh bàn đôi nạng gỗ
Một bàn chân đau rồi
Chúng em không rõ

Sáng nào bom Mỹ giội
Phượng đổ ngổ ngang mái trường tóc ngói
Mặt bảng đen lỗ chỗ vết bom bi
Thầy cầm súng ra đi
Bài tập đọc dạy chúng em đang dở
Hoa phượng
Hoa phượng cháy một góc trời như lửa!

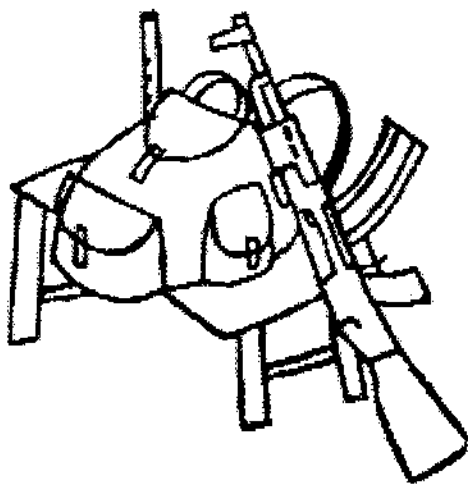
Năm nay thầy trở về
Nụ cười vui vẫn nguyên vẹn như xưa
Nhưng một bàn chân không còn nữa

Ôi, bàn chân
In lên cổng trường những chiều giá buốt
In lên cổng trường những đêm mưa dầm
Dấu nạng hai bên như hai hàng lỗ áo
Chúng em nhận ra bàn chân thầy giáo
Như nhận ra cái chưa hoàn hảo

Của cả cuộc đời mình
Bàn chân thầy gửi lại Khe Sanh
Hay Tây Ninh, Đồng Tháp
Bàn chân đạp xuống đầu lũ giặc
Cho lẽ sống làm người
Em lắng nghe thầy giảng từng lời
Rung động bao điều suy nghĩ
Nghe thắm vọng bàn chân đi đánh Mỹ
Nghe âm vang tiếng gọi của chiến trường
Em đi suốt chiều dài yêu thương
Chiều sâu Đất Nước
Theo những dấu chân người thầy năm trước

Và bàn chân thầy, bàn chân đã mất
Vẫn dẫn chúng em đi trọn vẹn cuộc đời...

1972

Nhớ bạn

Chiều nay
Tao ngồi trên cầu gỗ
Nghe róc rách chân cầu sóng vỗ
Con thuyền xưa mũi chổng như đuôi chim
Tất cả vẫn còn nguyên
Tao bỗng nhớ chúng mày, nhớ thế
Đâu rồi thằng Tý
Mái tóc hoe hoe, mắt lơn ti hí
Xúng xính quần nâu
Bành bành cái cằm đã lún phún râu
Thằng Trình nước da mai má
Ồn ền tiếng cười như con gái
Cái Thuý, cái Liên
Tên nghe có vẻ dịu hiền
Mà nghịch như quý sứ
Câu chuyện xưa thầy kể
Theo chúng mày đi đâu, về đâu?

Chúng mình thường bảo nhau
Đất Nước quá nghèo rồi không thể nghèo hơn nữa
Chúng mình lớn lên.
Không tiếc nghĩ suy và mồ hôi đổ
Không biết đứa nào tay có trước vết chai
Không biết tuổi chúng mình bao nhiêu
Đất Nước rạ rơm sẽ thành sắt thép
Dù chẳng làm nên hay làm nên sự nghiệp
Cũng không bao giờ quên nhau
Chúng mày ơi bây giờ chúng mày đâu?

Và chiếc cầu
Cong cùng vành trăng chia tay đêm ấy
Ở xa chúng mày có thấy
Trên cầu gỗ chiều nay
Tao nôn nao ngồi nhớ chúng mày...

Hè lớp 7, 1972

Bến đò

Cây đa bến cũ con đò khác đưa...

CA DAO

Nhà chí Trần Thị Duyên

Bến đò xưa đây rồi
Cây đa già buông rễ loi thoi
Lá biếc xoà mặt nước
Đá lôm ch่ม, bờ sông trắng bọt...
Sóng ì oạp đêm ngày
Trời se se heo may
Vẫn như lần đầu, ta qua sông năm ấy
Con đò gỗ chẳng còn gôi bãi
Đâu rồi, quán rạ lơ phơ
Ta thềm nhìn những kỉ niệm ấu thơ
Ngồi thụp xuống khoang đò
Khoang đò rộng thế
Chẳng thấy cây đa, bãi mía
Khoảng trời cong veo trên mũi đò
Tóc ông lái bạc phơ
Lặn vào mây trắng...

Bãi cát mênh mông, đỏ nắng
Con đò đâu? Con đò đâu?
Lòng ta nhói đau
Mất một nỗi gì không thể tìm lại được
Gió thổi còn cào mặt nước

Đa ơi, em còn che cho ai bóng mát
Quán xưa đổ rồi
Cỏ mọc rì xanh xoá vết chân người
Sao hôm ấy ta chẳng ngắm bên đò thêm nữa
Sao bây giờ ta mới nhận ra điều đó
Hố bom sâu
Thăm thẳm hố bom sâu

Ta đứng lặng bên hố bom rất lâu
Nghe tiếng gọi những bờ bên mới
Con đò khác vượt bên kia triền bãi
Ta đi theo
Lòng vẫn ở nơi đây
Ai cũng chỉ có một lần
Cái thuở thơ ngây...

1972

Thơ vui

Kính gửi bác Mạnh Sinh⁽¹⁾

Cảm ơn bác tặng thơ vui
Cháu chưa lặn lẽ qua đời được đâu
Cháu còn ở với cây cau
Bùng xòe tán lá, đổ au quả già
Cháu còn ở với mẹ cha
Mất mờ chân chậm, biết là cậy ai
Cháu ăn hạt gạo bao đời
Bao buồn vui ngấm trong người đã lâu
Cháu làm đã được gì đâu
Cuộc đời còn cả đằng sau rất dài...

Cảm ơn bác tặng thơ vui
Đường về âm phủ còn vời vợi xa
Lối rầu xơ xác cỏ hoa
Rêu xanh bậc đá đã nhòa dấu chân

1. Bác Mạnh Sinh 75 tuổi ở số nhà 12 Đông Kinh thị xã Lạng Sơn chẳng biết nghe tin đâu, tưởng Trần Đăng Khoa đã chết. Bác bèn gửi về nhà Đăng Khoa câu đối và năm bài thơ khác rất cảm động. Trần Đăng Khoa đã trả lời bác bằng bài thơ này (BT).

Điện Diêm Vương lạnh hương trầm
Sân rồng quý ngủ, đầm đầm mưa rơi
Diêm Vương đi vắng lâu rồi
Nghe đâu ăn cỗ Nhà Trời xa xăm
Ngọc Hoàng mở tiệc trăm năm
Cồng rung muôn nhịp, rượu tắm nghìn vò
Mãi vui chén rượu, cuộc cờ
Quên không mở cửa Phủ cho cháu vào...

Năm nay cháu đã lớn cao
Chẳng còn như buổi chiều nào bác thăm
Quả bong vẫn rủ ngang sân
Tiếng chim năm ngoái vẫn ngân ngang trời

Cảm ơn bác tặng thơ vui...

1972

Thư thơ

Kính gửi các anh đã đến thăm em

Đến thăm em, các anh chúc làm thơ
Góc sân nhỏ bỗng thành nơi tạm biệt

Em biết lúc này giặc Mỹ đang đốt giết
Nhưng bé thơ cùng với các đồ chơi
Những mái nhà cùng với tiếng chim vui
Những cánh rừng xanh cùng với vàng trắng bạc
Âm thanh xô đến bàn em học
Là tiếng bom B52 thăm sát Hải Phòng

Tiếng pháo nổ vào làng xóm miền Trung
Tiếng tên lửa bắn xuống hồ Hoàn Kiếm
Lúa vàng chín dưới cánh chim chiến chiến
Trời quê hương đang hoá thành thơ
Chùm chùm bom lao xuống bất ngờ
Roi lửa ta quất lên vào lúc trời thật đẹp
Những năm tháng oai hùng và quyết liệt
Biết bao điều em không nói được bằng thơ...

Em chẳng còn bé bỏng như xưa
Chiếc khăn quàng em đeo đã bắt đầu thấy chật
Những trang giấy cứ còn trên mặt đất
Đường hành quân dẫn đến mọi chân trời
Cao hơn trang thơ, hơn cả cuộc đời
Là Tổ quốc đang một còn, một mất
Em nghĩ thế. Và những ngày thắng giặc
Cứ âm vang như những tiếng trống trường
Đêm em nằm thức với quê hương
Mỗi vì sao gọi một miền Đất Nước
Các anh đi quét sạch quân xâm lược
Em ở nhà, lòng bứt rứt sớm trưa
Biết bao điều em không nói được bằng thơ...

Và sau này, nếu các anh gặp em
Không phải trên góc sân nhà ngói ngấm trăng lên
Mà trong chớp đạn rực trời, cứ điểm thù tan rã
Thì điều ấy, chắc các anh không lạ...

8.1972

Cháu về

Cháu ra Hòn Gai với mẹ
Ngày đêm bom nổ. Biết gì
Như con chuột con đỏ hỏn
Nằm trong tã ẩm. Cháu đi

Chú đưa tiễn cháu ra xe
Bụi đỏ. Xe vù chạy khuất
Máy bay xa lượn âm ỉ
Chú đứng nhìn theo, đau thắt

Quả bóng rơi xuống chân giường
Gấu ngựa ngồi bên xe gỗ
Cái bánh xe chẳng buồn lăn
Xa cháu, chúng còn biết nhớ

Hôm nay cháu trở về nhà
Chú đứng nhìn hoài. Lạ quá
Cháu múa cho ông bà vui
Cháu khoanh tay chào ạ ạ

- Chú ơi, nếu còn bom Mỹ
Chú phải bịt tai thế này -
Cháu bỗng xoay ngang trên ghế
Như vừa có tiếng máy bay

- Chú này, buồn cười lắm nhé
Bom rừng. Cháu lại ngủ mê
Cứ tưởng tay bà đưa vòng
Như ngày ru cháu ở quê...

Chú ngồi lặng nghe cháu nói
Lú rú như là tiếng chim
Ồ có những điều rất thật
Mà sao vẫn cứ ngạc nhiên...

1972

Trăng đầu tháng

Ông trăng cười những lợi
Răng chẳng chiếc nào còn
Chú ơi, trăng già thế
Sao bà bảo trăng non?...

1972

Chụp ảnh

Chú có máy đâu
Cháu cứ đòi chụp...

Nón che kín đầu
Cháu thành con ốc

Khăn bay mái tóc
Cháu hoá bướm hồng

Váy hoa quay tít
Cháu thành con ong

Nằm giữa lòng ông
Cháu là hạt thóc...

Ảnh cháu xong rồi
- Bài thơ chú viết -

Chú cháu cùng xem
Cái mắt cười tít...

1972

Chuyện của Bà

- Cháu ơi, bà xưa cực lắm
Đòn roi chủ quất tím người
- Đường nhăn hằn sâu khuôn mặt
Phải vết roi không, bà ơi?

1972

Cháu và con mèo

Cháu đang chơi với chú
Tự nhiên lại khóc oà
Chú hỏi, cháu mếu máo
- Tại mèo lờm chú Khoa

1972

Cháu làm bà còng

Tặng cháu Minh Hà

Cái chân thì khuệnh khoáng
Tay vắt vèo lưng cong
Đầu vấp va vấp vãnh
Cháu bỗng hóa bà còng

Mèo tròn mắt lạ lùng
Chị cười lăn ra đất
Mẹ ngồi lặng hồi lâu
Bà đứng trào nước mắt...

1972

Cái gai

Cái gai làm rách áo
Đừng giận nó cháu ơi
Nó cho cháu ý tứ
Những khi đi, khi ngồi...

1972

Cháu ngủ đi rồi...

Cháu ngủ đi rồi
Cái hoa chẳng ngủ
Cánh còn mãi nở
Nhị mãi làm hương
Lá lo làm gió
Mai rồi cháu xem...

Cháu ngủ đi rồi
Quả vườn vẫn thức
Chuối đang đong mật
Dừa đang vào cùi
Bưởi đang làm tép
Mai rồi cháu ăn...

Cháu ngủ đi rồi
Đất trời vẫn thức
Đất đang chín thóc
Trời đang chín trăng
Đã lo cho cháu
Mai ngày lớn lên

Cháu ngủ đi rồi
Ông bà chưa ngủ
Ông còn họp tổ
Bà còn vá may
Đã lo cho cháu
Mai ngày lớn lên...

1972

Khi cháu nhè

Ông làm rỗng rần giữa sân
Lượn tròn, bà uốn dẻo chân - Cháu cười
Ông bà tóc đã bạc rồi
Thoắt đâu trẻ lại như hồi bé thơ...

1972

Buổi trưa

Buổi trưa im. Cháu ngủ
Bà cũng thiu thiu rồi
Chỉ tay bà còn thức
Vẫn nhẹ nhàng đưa nôi...

1972

Cháu đi

Cháu về rồi cháu lại đi
Ngoài kia bom nổ ầm ì suốt đêm
Chú nào có chút nào yên
Đêm nằm thấp thỏm nghe rền tiếng bom.

1972

Nội với cháu

Mây trắng về với sắc trời xanh
Hương về với hoa tươi quả ngọt
Chồi biếc về nảy sinh vườn tược
Nụ cười về mặn chát làn môi...

Hoà bình về, cháu thoả thích vui chơi
Mùa xuân về da non lành vết đạn
Nhưng đừng hỏi, cháu ơi, sao đầu bà bạc trắng
Lại chẳng bao giờ về lại mái tóc xanh...

Ngày ký Hiệp định Pari 27.3.1973

Ru một mầm cây

Tặng cháu Minh Hà

Vẫn là đêm như đêm trong ca dao
Tiếng của đất rì rầm sinh nở
Lời bà ru ngọt ngào sữa lúa
Cháu nằm nghiêng như hạt giống sắp nảy mầm

Trời cháu đây đã tắt tiếng máy bay gầm
Đất cháu đây chẳng còn nòng đạn lửa
Nhưng từ thuở ông cha, cái nghèo, cái khó
Vẫn chẳng ra như con nhện chẳng tơ...

*Ngủ đi cháu ơi, các bác các cô
Đã xoá sạch tên cuối cùng xâm lược
Lớn lên cháu dựng xây Đất Nước
To đẹp dầy hàng "hơn mười ngày nay"...*

Tay cháu xòe như một mầm cây
Ôi thương quá cái mầm cây bụ bẫm
Mai sau cháu hãy là cây khoẻ khoắn
Với vòm lá du dương và vùng đất mỡ màu...

Mưa chưa hoà, gió cũng chẳng thuận đâu
Cháu hãy như cây, vượt lên từ đất khó
Đừng lung lay khi cái nghèo thổi thành cơn gió
Phá đôi nghèo, phá xiềng xích ngàn xưa

*Ngủ đi cháu ơi, các bác các cô
Đã xoá sạch tên cuối cùng xâm lược
Lớn lên cháu dựng xây Đất Nước
To đẹp dàng hoàng "hơn mười ngày nay"...*

27.3.1973

Cô Thị Mầu

Tặng chị Trần Thanh Bình

Lúa rơm tằm thu gọn lại
Màn phong căng đỏ sân đình
Điện xanh vòm đa cổ thụ
Người xem đông như mít tinh

Xóm làng như xóm làng xưa
Trong tiếng trống chèo sâu vơi
Tiếng mõ đưa hương hoa đại
Len dần vào mọi tâm tư

Kìa, cô Thị Mầu lên chùa
Động đánh dánh đi, mắt liếc
Ngắm cái tay cô phẩy quạt
Tưởng mình sống đã trăm năm

Người xem thoáng như quên chị
Chiều nay gánh lúa trên đồng
Tần tảo nuôi em, nuôi mẹ
Mười năm ròng rã chờ chồng...

1973

Hoa dại

Thương một quãng đường chói nắng
Mâm hoa đập đất, nhô lên
Sắc thắm rất nhiều về sáng
Hương thơm rất nhiều về đêm

Một vùng tươi mát trong lành
Cái nắng trưa hè dịu lại
Vui vẻ người qua, Hoa ơi
Ai bảo em là hoa dại?

1973

Sương muối

Bất ngờ trắng ngỗ, móc sa
Cỏ cây đỏ sém như hoa dong giếng
Làng xa cuộn cuộn gió lên
Rập rờn dải lửa cháy bên chân trời...

1973

Bé Giang tập xe đạp

Chẳng có gì lạ đâu
Thế mà em cũng lạ
Chân em đạp không đều
Cái xe nghiêng, em ngã

Và thế là vô tình
Em có bài học nhỏ
Muốn giữa đường không đổ
Phải vượt lên cho đều...

1973

Đường sang nhà bạn

Xế trưa tìm thăm nhà bạn
Lại gặp chú bù nhìn rơm
Xúng xính áo tơ nón lá
Một mình đứng múa giữa vườn

Ngõ lạ. Rồi bởi gió thổi
Hỏi ai? Đường tạnh bóng người
Lại chú bù nhìn vồn vã
Phất tay, chỉ thẳng... lên trời

1973

Cây xoan

Ngày nào xoan bé xiu
Giờ bỗng vút lưng trời
Dưới gốc cây xám mốc
Bao lá cành khô rơi...

1973

Bãi Cháy

Bãi đây, chẳng ngọn lửa nào
Bóng con còng gió lặn vào cát trưa
Mặn nồng vị muối ngàn xưa
Rào rào gió động hàng dừa. Nước lên
Long bong sóng vỗ thuyền nghiêng
Sắc trời, sắc biển xanh trên ngọn sào

Bãi đây, chẳng ngọn lửa nào
Đảo giương tím cánh buồm chào đón ta
Bom thù giội mấy mùa qua
Lửa bom đã tắt. Tím hoa sim rồi
Thông non nổi đất liền trời
Tiếng ai thấp thoáng, nói cười xôn xao...

Bãi đây chẳng ngọn lửa nào
Chỉ ta với sóng lẫn vào Trong xanh...

1973

Hoa dưới

Vườn xuân sao thánh thót
Năm cánh xoè vàng tươi
Ngỡ sao đêm xuống hát
Mãi vui quên về trời...

1973

Khi mùa thu sang

Mặt Trời lặn xuống bờ ao
Ngọn khói xanh lên lúng liếng
Vườn sau gió chẳng đuổi nhau
Lá vẫn bay vàng sân giếng

Xóm ngoài, nhà ai già còm
Làn sương lam mỏng rung rinh
Bạn nhỏ cười trâu về ngõ
Tự mình làm nên bức tranh

Rào thưa, tiếng ai cười gọi
Trông ra nào thấy đâu nào
Một khoảng trời trong leo lẻo
Thình lình hiện lên ngôi sao

Những muồn kêu to một tiếng
Thu sang rồi đấy. Thu sang!
Lòng bỗng nhớ ông Nguyễn Khuyến¹⁾,
Cổng cháu chạy rộng khắp làng...

1973

1. Nguyễn Khuyến (1836-1909) tác giả ba bài thơ bát hủ về mùa thu Việt Nam.

Tặng bạn

Trời mưa. Mình bước xuống đò
Chỉ thương bạn đứng trên bờ nhìn theo
Bờ lùi. Bóng bạn liêu xiêu
Và chiều từ ấy thành chiều nhớ nhau...

Bến Hàn 13.3.1973

Bác Nê-ru-đa⁽¹⁾

Máu những công nhân mỏ thiếc, mỏ vàng
Những em bé Chi-lê kẻ thù bắn giết
Chảy ròng rọc trên quảng trường
và trong thơ bác viết
Mấy chục năm rồi mà như hôm qua

Cháu đau lòng nghe bác nói thơ ca
Vì sao phải viết về máu chảy
Thế kỉ này đang qua như thế đấy
Chỉ kẻ thù thấy máu mới làm ngơ

Cháu nghĩ rằng: Đấy đâu chỉ là thơ
Là số phận của biết bao dân tộc
Như Việt Nam sắp bật ra tiếng khóc
Ngực lại rung thành tiếng kèn đồng

Một đại lục nổi lên trong bão dông
Đời bác thế và thơ bác thế
Súng thợ mỏ và tiếng cười con trẻ
Lại tái sinh trong máu những lá cờ

1. P. Nê-ru-đa, nhà thơ lớn Chi-lê đã bị sát hại trong vụ đảo chính năm 1973

Lại tái sinh trong chiến lũy Sai-ti-a-gô
Vành đai đỏ và Liên minh kháng chiến
Đất Nước Chi-lê bỗng thành lưỡi kiếm
Chém ngang Đại Tây Dương

Bạn hãy đến xem máu chảy trên đường
Kẻ thù sẽ chết trong máu ấy
Bác ngã xuống. Nhưng hàng ngàn câu thơ đứng dậy
Tiến như những đoàn quân

Ngực kẻ thù nhận những nhát lê đâm
Những phát đạn bắn từ muôn cửa sổ
Chúng chỉ kịp nhận ra những câu thơ giận dữ
Của Nê-ru-đa đã đến với chúng rồi

1973

Cây bàng mùa đông

Suốt mùa hè chịu nắng
Che mát các em chơi
Đến đêm đông giá lạnh
Lá còn cháy đỏ trời...

1973

Ghi chép về ngọn đèn dầu

Đứng giữa nhà mà cháy
Mà toả sáng xung quanh
Chỉ thương cây đèn ấy
Không sáng nổi chân mình...

1973

Mùa đông và cây sấu đông⁽¹⁾

Ngoài thêm mưa bụi phây phây
Cành sấu vươn những nhánh gầy khẳng khô
Quả vàng héo quắt, lưa thưa
Lặng dâng nỗi nhớ ngàn xưa lên trời...

1974

1. *Cây sấu đông*: cây xoan. Truyền cổ tích Nam Trung Bộ, Chị Mỹ Cơ không chịu bỏ chồng lấy vua. Vua giết. Mộ chị mọc lên cây Sấu đông.

Bài hát gọi cây lúa

Hãy làm đồng, lúa ơi
Chưa đủ mồ hôi ư? Ta đổ nữa mồ hôi
Bao nhiêu mồ hôi thì thóc thêm một tấn?
Giọt mồ hôi rơi vào mắt thì cay
Giọt mồ hôi rơi vào môi thì mặn
Giọt mồ hôi rơi vào đất thì ngọt
Thành sữa đồng đồng, lúa ơi
Chưa đủ mồ hôi ư? Ta đổ nữa mồ hôi
Ta sẽ nâng đê cho cao hơn mặt lũ
Ta sẽ khuyên trời bão bão đừng giạt gió
Ta sẽ nhìn sao tính chớp bể, mưa nguồn
Những mất mát trong chiến tranh,
ta chưa kịp ngồi buồn
Ta vui lòng đổi mỗi ngày hoà bình
Bằng bao giọt máu hồng sáng chói
Bằng cả cái bụng ta hôm nay còn đói...

Hãy trở nào, lúa ơi
Ta chọn mất đi, mai mà đã thấp thoi
Hãy trở đều để làm ta ngỡ ngác
Trước một màu vui, thành chân trời bát ngát
Cây Nếp⁽¹⁾ đâu rồi, mà hãy khoả dài bông
Cây Xuân⁽²⁾ đâu rồi, mà còn nhớ tao không?
Nào, hãy trở lên trời như đuôi trâu chống ngược
Cây Nam Lùn⁽³⁾ đâu, đừng thẹn thò khép nép
Hãy trở ta xem như tóc kết đuôi gà
Lúa ơi, nào, lúa gần, lúa xa
Hãy uốn câu như vành trăng mảnh dẻ
Hãy thơm tho giữa đất trời tươi trẻ
Hãy rì rào ta nghe khúc dân ca
muôn thuở của làng quê
Khúc dân ca của ta, ta cũng hát mà nghe...

Yên lòng nào, lúa ơi
Ta sẽ khuyen gió đừng thổi trái mùa
cho bông mà lép
Ta sẽ bảo chim đừng đập cánh vào
bông mà mấy đẹp
Ta sẽ xua con cua tám cẳng hai càng
Đừng cắn ngang cây

1, 2, 3. Tên các loại lúa có năng suất cao ở thời ấy.

Và ta đứng đây
Đánh chết con chuột đồng, chuột cống
Đánh chết kẻ nào muốn cướp đi sự sống

Hãy chín nào, lúa ơi
Hãy trái vàng ươm đến tận chân trời
Những hạt tròn lông lốc...
Những hạt đầu mùa như ong làm nhộng
Ta thổi xôi lên cúng ông bà
Chết mấy mươi năm còn đói
Những hạt tròn căng
Ta gửi cho người đi đánh thù trận cuối
Ta nuôi nền công nghiệp lớn tương lai
Ta gieo trồng mùa bội thu ngày mai
Những hạt dẻo thơm
Ta ăn cùng bạn bè lứa tuổi
Ta nuôi cá hạt chìm, nuôi chim hạt nổi
Lúa, lúa ơi

Ta tin
Vào cây lúa và đất đai rất là chân thật
Vào giọt mồ hôi ta rất là phì nhiêu
Vào cuộc đời mà ta hằng tin yêu
Sẽ chín vàng như cánh đồng đầy thóc

Mùa gặt hạt 4.1974

Đất

Đất muôn nói điều chi thê
Mà không nói được với người
Mà rạo rức trong quả ngọt
Mà rưng rưng màu lá tươi...

1974

Đồng quê

Làng quê lúa gặt xong rồi
Mây hong trên gốc rạ phơi trắng đồng

Chiều lên lặng ngắt bầu không
Trâu ai no cỏ thả rông bên trời

Hơi thu đã chạm mặt người
Bạch đàn đôi ngọn đứng soi xanh đầm

Luống cày còn thở sùi tăm
Sương buông cho đồng hoang nằm chiêm bao

Có con châu chấu phương nào
Bâng khuâng nhớ lúa đậu vào vai em...

1974

Đất ơi

Đất ơi, hãy nói giùm tôi, núp nhau tôi
mẹ vui ở nơi nào?

Mà cơn mưa xối mòn làm da tôi bong rất
Mà trận nắng chết cây làm tim tôi đau thắt
Đất ơi, núp ruột tôi đất giữ ở nơi nào?

Năm xưa sinh tôi, mẹ ăn dở bằng đất trát tường
Người ăn âm thầm như có gì tội lỗi
Khi mang chữa em tôi, tôi lại thấy
tay Người trong đêm tối
Sờ soạng giơ lên tìm miếng đất trát tường

Tôi sục bàn chân trần trụi xuống bùn
Có gì rất quê hương làm tim tôi run rẩy
Nghĩ thương mẹ và thương cánh đồng
Héo hon năm xưa không biết nói sao cho hết
Khi tôi sục bàn chân trần trụi xuống bùn

Trong tình yêu, mẹ tôi đã trở thành đất đai
Và tôi mọc lên như cái cây còn non dại
Nhưng rễ cây đã hứa với nắng trời
những mùa hoa trái
Bởi cây không thể phụ mẹ mình và phụ đất đai

1974

Ở ngoại ô thành phố

Mưa bay trắng những cao tầng đơn độc
Bỗng bất ngờ nghe vọng tiếng bò, bê
Hồn dân dã sao mà dai dẳng thế
Đến tìm tôi tưởng tôi lạc lối về...

1974

Trước đá My Châu

Ở bãi biển Thanh Hoá nổi lên một phiến đá
hình cô gái cụt đầu. Nhân dân cho đó là
nàng My Châu bị cha chém chết,
hoá đá nên đã dùng vòng đào đưa "nàng" về
Đền Cổ Loa, Đông Anh, Hà Nội.

Người dân nào xưa đưa em về đây
Cho em gặp bố
Người bố mất nỏ thần, giận em, ruồng bỏ
Nhưng nhân dân mình không nỡ bỏ em...

Nhân dân mình không nỡ bỏ em
Không nỡ bỏ đứa con bị bỏ
Để chiều nay trong gian đình cổ
Tôi đứng lặng trước em

Tôi đứng lặng trước em
Không phải trước lỗi lầm biến em thành đá cuội
Nhớ vắn nước có một thời chìm nổi
Bắt đầu từ một tình yêu

Em hoá đá ở trong truyền thuyết
Cho bao cô gái sau em
Không còn phải hoá đá trong đời

Có những lỗi lầm phải trả bằng cả một kiếp người
Nhưng lỗi lầm em lại phải trả bằng

máu toàn dân tộc

Máu vẫn thấm qua từng trang tập đọc
Vó ngựa Triệu Đà còn đau đến hôm nay...

Người dân nào xưa đưa em về đây
Như muốn nhắc một điều gì...
Đền Cổ Loa nhạt nắng
Lùng lững bóng chiều đi...

Cổ Loa 12.3.1974

Mưa xuân

Mưa bay như khói qua chiều
Vòm cây nghe nhỏ giọt đều qua đêm

Tiếng mưa vang nhẹ khắp miền
Lòng rung như chiếc lá mềm khê sa

Sáng ra, mở cửa nhìn ra
Vẫn mưa mà đất trước nhà vẫn khô...

1974

Trong sương sớm

Sao Mai chồn vờn ngang mặt
Nam Tào Bắc Đẩu gần thôi
Vừa mới bước qua ngô đuôi
Đã đi lơ lửng giữa trời

Cổng làng bông bênh mây nổi
Bốn bề sương khói ngổn ngang
Trâu quên đôi sừng lấm đất
Tưởng mình lững thững lên Trăng

Tán đa bùng ra đột ngột
Có ai? Ở bác thợ cày
Ngồi thối nùn rơm, rít thuốc
Sau lưng, đồng lênh lảng bay...

1974

Về thăm cô Bưởi

Tuồng nhà tăng liệt sĩ Mạc Thị Bưởi

Về thăm cô Bưởi chiều nay
Lúa reo vàng đất. Mây bay trắng trời

Sông Kinh bên lở, bên bồi
Mái gianh nghiêng xuống bao đời vẫn xưa
Mẹ già, một nắng hai mưa
Rưng rưng mái tóc bạc phơ tháng ngày
Lá vàng còn ở trên cây
Nghe câu hát cũ dâng đầy hồn ta
Mẹ ơi, xin mẹ đừng già
Những ngày cơ cực đã qua lâu rồi
Sông Kinh bên lở, bên bồi
Một người ngã xuống bao người nảy sinh
Mái gianh ơi hỡi mái gianh
Ngắm bao mưa nắng mà thành quê hương

Bóng cau vẫn ngả ngang vườn
Lá tre gió vẫn thổi vương ngô ngoài

Cô đi mấy chục năm rồi
Bãi sông độ ấy, cát bồi đã xa
Đồng lầy đầy lác cô qua
Mấy mùa lúa đã trở hoa thơm lừng
Phi lao mát rượi bờ vùng
Mấy cày lật đất vạt từng rãnh sâu
Chẳng ai nguôi nỗi xưa đau
Nỡ quên giọt máu thấm sâu đất này...
Bờ ao hoa bụi lất lay
Hoa ơi có nhớ những ngày gian nan
Cầu ao oan khuất bắc ngang
Nơi đây gửi lại muôn vàn nhớ thương...
Dù cô dừng lại giữa đường
Cuộc đời như lúa thơm hương giữa đồng

Cô như con sóng giữa sông
Phù sa giữa đất, trắng trong giữa trời
Bóng cô đi giữa triệu người
Hôm nay và cả muôn đời mai sau...

Hè lớp 9, năm 1974

MỤC LỤC

<i>Thơ em Khoa</i>	5
Con bướm vàng	15
Cái sân	16
Trông trăng	17
Ảnh Bác	18
Gà con liếp nhiep	19
Mùa xuân - Mùa hè	20
Con chim hay hót	21
Lộc cà lộc cộc	22
Góc sân và khoảng trời	23
Trăng sáng sân nhà em	24
Vườn cải	25
Đánh thức trâu	26
Vườn em	27
Cây đa	28
Dận em	29
Con trâu đen lông mượt	30
Máy cày xinh xịch	32
Bên sông Kinh Thầy	33
Chiếc ngõ nhỏ	34
Tiếng chim kêu	36
Thầy giáo đi bộ đội	37
Hỏi đường	38
Nghe thầy đọc thơ	39
A! Em biết thằng giặc Mỹ rồi!	40
Cây bàng	42

Ồ ó o...	43
Chọc ếch	45
Khi mẹ vắng nhà	46
Nửa đêm tỉnh giấc	48
Trăng tròn	49
Buổi sáng nhà em	50
Hà Nội có Bác Hồ	52
Sao không về Vàng ơi?	55
Chớm thu	57
Mưa	58
Kẹo hồng kẹo xanh	62
Tiếng chim chích choè	63
Hoa lựu	65
Thôn xóm vào mùa	66
Đám ma bác Giun	68
Tiếng vông kêu	69
Cây dừa	72
Tiếng trống làng	73
Trăng ơi... từ đâu đến?	75
Em lớn lên rồi	77
Cánh đồng làng Điện Trì	78
Đêm Côn Sơn	79
Thả diều	80
Em dâng cô một vòng hoa	82
Hương nhãn	84
Trận địa bỏ không	86
Gửi theo các chú bộ đội	87
Gửi bạn Chi-lê	89
Em kể chuyện này...	92

Em về Hồng Gai	96
Kể cho bé nghe	98
Quê em	100
Đánh tam cúc	101
Họp báo “Chim họa mi”	103
Xem ảnh bạn thiếu nhi Mỹ đi biểu tình ở Báo ảnh Việt Nam	105
Côn Sơn	107
Hạt gạo làng ta	108
Con cò trắng muốt	111
Hà Nội	113
Mặt bão	115
Mang biển về quê	116
Cầu Cầm	117
Lời của Than	119
Đi tàu hoả	122
Bà và cháu	125
Kính tặng chú Tổ Hữu	128
Bắt ông Rừng nộp củi	130
Đất trời sáng lắm hôm nay	136
Em gặp Bác Hồ	137
Giữ cho chúng cháu khoảng trời bình yên	139
Mẹ ốm	142
Nhận thư anh	144
Hoa bưởi	147
Từ anh đi chiến trường xa	148
Điều anh quên không kể	149
Tiếng nói	151
Hạ Long	152

Ngôi đền Bãi Cháy	153
Nhớ và nghĩ	154
Ngắm hoa	156
Tháng Ba	157
Hương đồng	158
Nói với con gà mái	160
Đập cửa Diêm Vương	162
Lời một bạn gái mười hai tuổi	169
Đồng chiều	172
Câu cá	173
Ghi ở bờ ao	175
Cơn dông	176
Con mắt	177
Ao nhà mùa hạn	178
Ở nhà chú Xuân Diệu	179
Tiếng đàn bầu và đêm trăng	180
Đêm thu	182
Bàn chân thầy giáo	183
Nhớ bạn	185
Bến đò	187
Thơ vui	189
Thư thơ	191
Cháu về	194
Trăng đầu tháng	196
Chụp ảnh	197
Chuyện của Bà	198
Cháu và con mèo	199
Cháu làm bà còng	200
Cái gai	201

Cháu ngủ đi rồi...	202
Khi cháu nhè	204
Buổi trưa	205
Cháu đi	206
Nói với cháu	207
Ru một mầm cây	208
Cô Thị Mầu	210
Hoa dại	211
Sương muối	212
Bé Giang tập xe đạp	213
Đường sang nhà bạn	214
Cây xoan	215
Bãi Cháy	216
Hoa duối	217
Khi mùa thu sang	218
Tặng bạn	219
Bác Nê-ru-đa	220
Cây bàng mùa đông	222
Ghi chép về ngọn đèn dầu	223
Mùa đông và cây sầu đông	224
Bài hát gọi cây lúa	225
Đất	228
Đồng quê	229
Đất ơi	230
Ở ngoại ô thành phố	231
Trước đá My Châu	232
Mưa xuân	234
Trong sương sớm	235
Về thăm cô Bưởi	236

GÓC SÂN & KHOẢNG TRỜI
TRẦN ĐĂNG KHOA

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC
18 Nguyễn Trường Tộ - Ba Đình - Hà Nội
Điện thoại: 8 294684 - 8 294685
Fax: (04) 8 294781
E-mail: nxbvanhoc@hn.vnn.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản: **Nguyễn Văn Cừ**
Biên tập: **Nguyễn Anh Vũ**
Trình bày: **Kim Long**
Vẽ bìa: **Lưu Chí Cương**
Chế bản: **Đông Tây**

In 1000 cuốn, khổ 13 x 20.5 cm, tại Xưởng in Tin học
và Đời sống. Giấy đăng ký KHXB số 167-2005/CXB/03-159/
XBVH/NXBVH cấp ngày 20/12/2005. In xong và
nộp lưu chiếu Quý I năm 2006.

TỔNG PHÁT HÀNH

MIỀN BẮC:

NHÀ SÁCH ĐÔNG TÂY

62 Nguyễn Chí Thanh - Hà Nội

ĐT/Fax: (04) 7733041

MIỀN NAM:

NHÀ SÁCH CỬU ĐỨC

246 Nguyễn Chí Thanh - P3 - Q10 - TPHCM

ĐT: (08) 8353766

TRẦN ĐĂNG KHOA

Gócsân & KHOẢNG TRỜI

Giá: 30.000VND

Phát hành: Nhà sách Đồng Tây - 62 Nguyễn Chí Thanh - Website: www.nhasachdongtay.com.vn